

Głos Akademicki

rok XV, nr 3/55

ISSN 1732-4564

grudzień 2008

Pismo środowiskowe Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach

***W trakcie mszy świętej inaugurującej nowy rok akademicki
poświęcony został nowy sztandar Uniwersytetu
Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego***

Spis treści

Wydarzyło się...	1
Ostatnie pożegnanie doktora Roberta Sołtysika	2
Pierwszy rok uniwersytetu	4
Immatrykulacja studentów I roku	8
Insygnia Uniwersytetu Jana Kochanowskiego	9
Wydarzenie muzyczne roku	
– <i>Requiem Mozarta</i> w kościele św. Józefa w Kielcach	10
UMOWY BILATERALNE – SOCRATES-ERASMUS	12
Studencki plener plastyczny Święty Krzyż 2008	13
Szkoła Otwartego Umysłu	14
Współpraca polsko-ukraińska	15
Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych	16
Doktorat po raz ósmy	17
Sukces historyka z UJK	17
Nowe nagrania	17
Wsparcie ze strony Unii	18
IX KIELECKI FESTIWAL NAUKI	20

„Głos Akademicki” – pismo środowiskowe

Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach

Redaguje Kolegium

Redaktor naczelny: Ryszard Biskup

Autorzy zdjęć: Ryszard Biskup, Andrzej Pęczalski, Tomasz Błaszkiwicz, Marcin Kmiecik i archiwum

Adres redakcji: ul. Żeromskiego 5, Kielce, tel. 344-20-11, 604 252 676, 509 711 498

www.pu.kielce.pl, e-mail: rzecznik@pu.kielce.pl

Wydarzyło się...

W uroczystości inauguracji nowego roku akademickiego uczestniczył Prezydent Rzeczypospolitej prof. Lech Kaczyński.

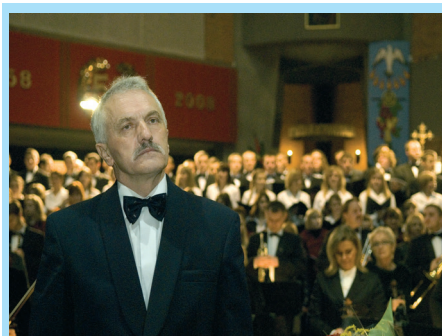
Po raz dziewiąty cały region świętokrzyski obserwował imprezy IX Kieleckiego Festiwalu Nauki. Tradycyjnie spotkanie inaugurujące największe pokazy odbyło się w auli uniwersytetu. Program festiwalu przedstawił prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą prof. zw. dr hab. Wiesław Caban.

Artyści z Instytutu Edukacji Plastycznej uczestniczyli w plenerze malarskim na Świętym Krzyżu. Efekty ich twórczej pracy zostały zaprezentowane na specjalnej urządzonej w krużgankach klasztoru oblatów wystawie. Prodziekan Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego prof. Małgorzata Bielecka miała wiele powodów do satysfakcji.

Rektorzy ze wszystkich uczelni pedagogicznych w Polsce spotkali się na kolejnej konferencji programowej. Obrady plenarne uzupełniła sesja plenarowa. Rektorzy odwiedzili m.in.: zespół pałacowy w Kurozwękach i średniowieczny Szydłów.

Pod batutą prof. Janusza Króla, prorektora ds. dydaktycznych i studenckich, w kieleckim kościele św. Józefa cztery chóry oraz orkiestra Filharmonii im. Oskara Kolberga wykonały legendarną kompozycję Wolfganga Amadeusza Mozarta – *Requiem*. Było to najważniejsze wydarzenie muzyczne tego roku w Kielcach.

Ostatnie pożegnanie doktora Roberta Sołtysika

Przypadł nam wielki, ale jakże smutny, zaszczyt pożegnania w imieniu Wydziałowej Rady Samorządu Studentów Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, a także w imieniu prodziekana ds. studenckich i wszystkich studentów naszego wydziału, szczególnie studentów geografii, naszego Nauczyciela – doktora Roberta Sołtysika.

I choć życie uczelniane obraca się wokół dorobku naukowego, stanowisk, funkcji oraz nauczania, to jednak w perspektywie czasu najważniejszy wydaje się człowiek, jego wrażliwość, dobroć, uczynność. Cechy te można było bez trudu dostrzec w postępowaniu doktora Roberta Sołtysika. Ujawniały się zarówno w zwykłych, codzien-

nych kontaktach i pracy ze studentami, a także w Jego pasjach naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych.

Odszedł nagle, u szczytu swojej działalności życiowej i zawodowej, w pełni sił twórczych i możliwości naukowych, pozostawiając nas tu wszystkich w smutku i bólu, w zatrzwożeniu i niezrozumieniu.

My, studenci, utraciliśmy pełnego sił naukowca, organizatora i inspirującego nauczyciela, człowieka skromnego, pełnego życzliwości dla swoich uczniów. Pozostaną nam Pana prace naukowe i wspomnienia ludzi.

Panie Doktorze – Drogi Robercie
– żegnamy Pana

Studenci Instytutu Geografii

Z głębokim żalem pożegnaliśmy

śp.
dr. Roberta Sołtysika

z Instytutu Geografii Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.
Przedwcześnie odszedł od nas wspaniały kolega, dobry i życzliwy człowiek,
przyjaciel i powiernik studentów, znakomity pracownik naukowy.

Rodzinie Zmarłego składamy wyrazy serdecznego współczucia

***Rektor, Senat, Dziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego,
studenci i przyjaciele***

Z wielkim bólem i niewystłowionym smutkiem przyjęliśmy wiadomość
o niespodziewanej śmierci

prof. dr. hab.
Stanisława Kondka

pracownika Instytutu Bibliotekoznawstwa i Dziennikarstwa
Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

Odszedł od nas na zawsze wybitny uczony, niezwykły człowiek, Przyjaciel,
który zawsze znalazł czas dla innego człowieka.
Społeczność akademicka poniosła niepowetowaną stratę.

***Rektor, Senat, współpracownicy, studenci i cała społeczność
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach***

Pierwszy rok uniwersytetu

**Panie Prezydencie!
Prześwietny Senacie!
Szanowni zebrani!**

Dzisiejsze uroczyste posiedzenie Senatu, inaugurujące nowy rok akademicki w murach pierwszego na ziemi świętokrzyskiej uniwersytetu, stanowi okazję do refleksji nad historią, teraźniejszością i przyszłością naszej uczelni, nad jej miejscem w regionie, kraju i na świecie. W przyszłym roku nasza uczelnia obchodzić będzie 40-lecie swojego po-

wstania. Czterdzieści lat to okres długi w życiu człowieka, krótki dla realizacji tak złożonego procesu, jakim jest dochodzenie uczelni do poziomu uniwersyteckiego. Jest to szczególnie trudne zadanie w sytuacji, gdy uczelnia ta wyrasta od podstaw w regionie, w którym nie było trwałych tradycji akademickich.

Początki naszej uczelni związane są z powołaniem w Kielcach w 1969 roku Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, a od 1973 Wyższej Szkoły Pedagogicznej.

Rozwój uczelni skutkował systematycznym poszerzaniem oferty kształcenia oraz prowadzonej działalności naukowej i artystycznej. Znajdował odzwierciedlenie w przebudowie struktur organizacyjnych oraz zmianie wizerunku, a jednocześnie statusu uczelni. W roku 1981 utworzony został Wydział Zamiejscowy w Piotrkowie Trybunalskim, na bazie którego wyrosła filia naszej uczelni. W 2000 roku uczelnia uzyskała prawo do nazwy Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego. Obowiązywała ona do dnia 22 marca tego roku. Spełnienie wszystkich wymogów formalnych dało podstawę do jej przekształcenia w Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego.

Przed niespełną czterdziestoma laty uczelnia rozpoczynała swoją działalność w ramach trzech wydziałów, oferujących 6 kierunków studiów. Podjęło je 335 studentów, a kadry dydaktyczną stanowiło wówczas zaledwie 35 nauczycieli akademickich zatrudnionych na pełnym etacie. Dzisiaj w murach uczelni studiuje ponad 23 tysiące studentów i 2 tysiące słuchaczy studiów podyplomowych. Stanowi ona miejsce pracy dla ponad 1700 osób, w tym 995 nauczycieli akademickich, z których 230 to samodzielni pracownicy

naukowi z tytułem profesora i stopniem doktora habilitowanego. Obecna struktura organizacyjna uniwersytetu obejmuje 7 wydziałów prowadzących studia na 27 kierunkach w ramach ponad 70 specjalności z zakresu nauk pedagogicznych, humanistycznych, społecznych, przyrodniczych i nauk o zdrowiu oraz artystycznych. Wszystkie kierunki uzyskały pozytywną ocenę Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Z dniem 1 października tego roku zostały uruchomione 4 nowe kierunków studiów: praca socjalna, administracja, informatyka z ekonometrią, studia drugiego stopnia na kierunku ochrona środowiska oraz zarządzanie w filii w Piotrkowie Trybunalskim. W przyszłym roku akademickim planujemy dalsze poszerzenie oferty dydaktycznej uczelni o studia na kierunku stosunki międzynarodowe, ratownictwo medyczne, logistyka. Różnorodna oferta kształcenia pozytywnie postrzegana jest przez absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. W tym roku o przyjęcie na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia ubiegało się prawie 12 tysięcy maturzystów, średnio dwóch kandydatów na jedno miejsce.

Drodzy studenci!

Zwracam się do was, którzy przekroczyliście progi naszego Uniwersytetu, by po złożeniu ślubowania stać się

pełnoprawnymi członkami naszej społeczności akademickiej. Inauguracja nowego roku akademickiego to przede wszystkim wasze święto. To dla was zabrzmi uroczyste *Gaude Mater Polonia*. Gratulując podjęcia trudu studiowania w murach naszego uniwersytetu, życzę wam, abyście wymagając wiele od siebie efektywnie wykorzystali lata studiów. Abyście i nam, nauczycielom, stawiali najwyższe wymagania.

Szanowni państwo!

Rozbudowa oferty kształcenia byłaby niemożliwa bez równoczesnego, systematycznego rozwoju działalności naukowej. Jej owocem w ostatnich pięciu latach było ponad 13 tysięcy publikacji, w tym prawie 2 tysiące zagranicznych, ponad 800 monografii. Uczelnia szczyci się także osiągnięciami artystycznymi swoich pracowników. Jedy-

nie w tym roku złożył się na nie udział w 140 koncertach i 120 wystawach na szczeblu regionalnym, krajowym i zagranicznym. W ostatnich pięciu latach ponad 120 pracowników obroniło prace doktorskie, a ponad 50 rozprawy habilitacyjne.

Rozwój naukowy uczelni, szczególnie w ostatnich latach, stworzył podstawy do jej przekształcenia w uniwersytet. Kiedy 3 lata temu rozpoczynaliśmy kolejną kadencję, uczelnia posiadała trzy uprawnienia do nadawania stopnia doktora w zakresie: historii, językoznawstwa i fizyki oraz uprawnienie do habilitowania w zakresie historii. Dziś Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy posiada siedem uprawnień do nadawania stopnia doktora – w ciągu trzech ostatnich lat przybyło ich cztery – w zakresie pedagogiki, geografii, biologii i sztuk pięknych. Prace są kon-

tynuowane. Złożone zostały wnioski o uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w zakresie politologii oraz literaturoznawstwa. Przygotowujemy kolejne wnioski, których złożenie przewidujemy jeszcze w tym roku akademickim. Pragnę w tym miejscu podkreślić, że każde z nadanych uprawnień to swoisty certyfikat potwierdzający wysoki poziom badań naukowych i kształcenia w danej dyscyplinie nauki.

Uzyskanie stosownej liczby uprawnień do doktoryzowania stanowiło warunek konieczny, aby Akademia Świętokrzyska mogła ubiegać się o status uniwersytetu. Został on spełniony dzięki mobilizacji całego środowiska akademickiego. Jednak należy podkreślić, że budowanie nowoczesnego ośrodka uniwersyteckiego samym wysiłkiem uczonych i studentów nie jest możliwe. Wymaga ono mecenatu ze strony sprawujących władzę na szczeblu krajowym i regionalnym, wsparcia społecznego. W tym miejscu pragnę raz jeszcze wyrazić słowa podziękowania wszystkim, którzy okazali naszej uczelni życzliwe wsparcie. Dziękuję tym wszystkim, którzy zaangażowali się w prace Komitetu Honorowego na rzecz Przekształcenia Akademii Świętokrzyskiej w Uniwersytet Jana Kochanowskiego, kierowanego przez pana premiera Przemysława Gosiewskiego. Mimo że prace tego zespołu przypadły na lata ostrego sporu politycznego skutkującego przyspieszonymi wyborami parlamentarnymi, w sprawie powołania uniwersytetu wszyscy członkowie komitetu zajmowali jednolite stanowisko, niezależnie od przekonań politycznych. Za tę jedność i współdziałanie dziękujemy.

Pragnę w tym miejscu w imieniu całej społeczności akademickiej podziękować panu prezydentowi miasta Kielce Wojciechowi Lubawskiemu i Radzie Miasta za ufundowanie sztandaru dla naszego uniwersytetu. Sztandar, podobnie jak flaga, hymn i logo uczelni, to szczególne symbole, które łączą całą społeczność akademicką i są ściśle związane z jej historią, teraźniejszością i przyszłością.

Szanowni zebrani!

Pozwólcie, że przywołam inne, poza dydaktycznymi i naukowymi, osiągnięcia uczelni w ostatnich latach dochodzenia do statusu uniwersyteckiego. W zakresie rozbudowy infrastruktury było to wybudowanie i oddanie do użytku

budynku G Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego o łącznej powierzchni ponad 10 tys. metrów kwadratowych, w którym kształcić się będą studenci chemii, informatyki, ochrony środowiska. Wybudowanie i oddanie do użytku nowego domu studenta na 150 miejsc. Dzięki przychylności pana prezydenta miasta Kielce i Rady Miasta uczelnia pozyskała na własność budynki dydaktyczne Instytutu Edukacji Muzycznej i Instytutu Sztuk Pięknych. Wdrożone zostały systemy elektronicznej legitymacji studenckiej, elektroniczny system informacji i rekrutacji na studia i studia podyplomowe. W zakresie spraw studenckich utworzone zostało Biuro Karier, powołany został pełnomocnik rektora ds. studentów niepełnosprawnych i zainicjowany został program „Otwarta Uczelnia” adresowany do studentów niepełnosprawnych. Zakupiono urządzenia umożliwiające korzystanie z zasobów biblioteki osobom niedowidzącym, otworzono w uczelni pierwszy w Kielcach Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości.

Szanowni państwo!

Staramy się sprostać wyzwaniom i wykorzystywać nowe możliwości finansowania działalności dydaktycznej i naukowej uczelni. Na podkreślenie zasługuje coraz większe zaangażowanie środków pozyskiwanych z funduszy Unii Europejskiej. Tylko w ostatnich trzech latach zamknęły się one kwotą prawie 40 milionów złotych.

W oparciu o fundusze strukturalne kontynuowana będzie rozbudowa uczelni. Projekt inwestycyjny na łączną kwotę 40 milionów euro – obejmujący budowę Centrum Nowoczesnych Technologii, Centrum Języków Obcych, Biblioteki oraz kompleksowej informatyzacji uczelni został zakwalifikowany do finansowania w ramach programu operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej i powinien być zrealizowany do końca 2013 roku. Zapewni on również unowocześnienie laboratoriów dydaktycznych na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym, wprowadzono kompleksowy system informatyczny, wdrożono telefonię cyfrową i zainicjowano budowę Uniwersyteckiego Centrum Przetwarzania Danych.

Kolejny projekt, realizowany we współpracy z Politechniką Świętokrzyską, w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka daje możliwość

pozyskania środków w wysokości 25 milionów euro na rozwój specjalistycznych laboratoriów badawczych obu publicznych uczelni kieleckich. Połowa tej kwoty przypada na nasz uniwersytet.

Planujemy również wykorzystanie środków dostępnych w ramach funduszy regionalnych na budowę Centrum Biznesu i Przedsiębiorczości oraz Uniwersyteckiego Centrum Edukacji Artystycznej.

Uniwersytet aktywnie poszukuje również możliwości i środków na realizację różnorodnych projektów badawczych i edukacyjnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Jedynie w ciągu ostatnich 6 miesięcy przygotowanych zostało 13 projektów, których wykonawcą lub współwykonawcą jest nasza uczelnia. Ich łączna wartość zamyka się kwotą 36 mln złotych, z czego

21 mln przypada na nasz uniwersytet.

Panie Prezydencie, szanowni goście, prześwietny Senacie!

Trudno jest w krótkim wystąpieniu zawrzeć wczoraj, dziś i jutro naszego uniwersytetu. Za przywołanymi i pominiętymi faktami i liczbami kryje się praca i trud wielu ludzi, zatrudnionych na różnych stanowiskach w uczelni, studiujących w jej murach, współpracujących z uczelnią. To w dużej mierze dzięki nim uczestniczymy dzisiaj w pierwszej inauguracji roku akademickiego w Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym Jana Kochanowskiego w Kielcach. To oni będą decydować o dalszym rozwoju tej uczelni, tak by sprostała wymaganiom, jakie stawia przed nią dwudziesty pierwszy wiek.

Dziękuję za uwagę.

Immatrykulacja studentów I roku

W dniu inauguracji nowego roku akademickiego zaszczycił uroczystej immatrykulacji dostępują osoby, które w wyniku postępowania rekrutacyjnego uzyskali największą liczbę punktów na wybranych przez siebie kierunkach.

W październiku 2008 roku w imieniu wszystkich nowo przyjętych studentów indeksy z rąk prorektora do spraw dydaktycznych i studenckich prof. Janusza Króla odebrali:

- Kamil Czernichowski z historii oraz Barbara Mrówczyńska z filologii angielskiej z Wydziału Humanistycznego
- Karolina Strąg z chemii i Bartosz Jachymczyk z ochrony środowiska z Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego
- Joanna Kania z pielęgniarstwa i Mateusz Cywiński z fizjoterapii z Wydziału Nauk o Zdrowiu
- Krystian Pura z pedagogiki z doradztwem zawodowym i Justyna Goleń z pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego
- Radosław Bysiak z zarządzania i Joanna Wilkońska z ekonomii z Wydziału Zarządzania i Administracji

Insygnia Uniwersytetu Jana Kochanowskiego

Uniwersytet Jana Kochanowskiego jako pierwszy w Polsce szczyti się posiadaniem kompletu insygniów. W herbie i na sztandarze Uniwersytetu Jana Kochanowskiego znalazły się stylizowane liście lipy i złote berła.

Herb składa się z tarczy wzorowanej na pieczęci pierwszej polskiej wszechnicy – Uniwersytetu Jagiellońskiego z XV wieku. Na czerwonym polu od podstawy tarczy zostały umieszczone dwa skrzyżowane złote berła. Nad nimi od głowicy tarczy z prawej strony widzi-

my podwójny złoty krzyż patriarchalny, z lewej złotą koronę z pięcioma identycznymi fleuronami, czyli stylizowanymi liśćmi lipy. Pod tarczą widnieje czerwona wstęga z łacińską sentencją „scientia vincet” co oznacza „wiedza zwycięży”.

Nowy sztandar kieleckiej uczelni zdołał bić herb UJK otoczony białym napisem: „Uniwersytet Jana Kochanowskiego Kielce”. Z czterech narożników wychodzą stylizowane złote liście lipy, które symbolicznie nawiązują do ulubionego drzewa renesansowego Poety z Czarnolasu. Na rewersie, odwrotnym płacie sztandaru, wyhaftowane zostało polskie godło – biały orzeł oraz łacińska sentencja „scientia commendat omnia”, co oznacza „wiedza nadaje wartość wszystkiemu”.

Na wykonanej w Państwowej Mennicy w Warszawie oficjalnej pieczęci uniwersyteckiej zawarta została pełna nazwa uczelni: Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach. Pieczęć ma szerokość 35 mm i powinna być odbijana czarnym tuszem.

Autorem projektów jest kielecki heraldyk dr Andrzej Michta, któremu wsparcia poprzez konsultacje udzielili dr Jacek Pielas i dr hab. Marta Samek-Pieniążek z Instytutu Historii Wydziału Humanistycznego naszej uczelni.

Nowy herb i pozostałe insygnia oficjalnie obowiązują od lipca 2008 roku. Sztandar – ufundowany przez Radę Miasta Kielce i Prezydenta Kielc Wojciecha Lubawskiego został przekazany uczelni w trakcie uroczystej inauguracji roku akademickiego 2008/2009.

Wydarzenie muzyczne roku – *Requiem* Mozarta w kościele św. Józefa w Kielcach

Koncert na cztery chóry

Nie ma najmniejszej wątpliwości, że uczta dla melomanów, jaką zaproponował w wigilię Wszystkich Świętych uniwersytet przy współpracy z Filharmonią Oskara Kolberga to muzyczne wydarzenie roku. W kościele parafialnym św. Józefa Robotnika w kieleckiej dzielnicy Szydłówek zabrzmiało *Requiem* Wolfganga Amadeusza Mozarta.

Zabrzmiało, bowiem żałobną mszę zaśpiewały – pod znakomitą dyрекcją profesora Janusza Króla – aż cztery zespoły chóralne: Uniwersytetu Jana Kochanowskiego i Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach, Benedictus z Katolickiego Uniwersytetu w Rużomberoku na Słowacji i Gaudeamus z Uniwersytetu Pedagogicznego Iwana Franki z Drohobycza na Ukrainie. Partie solowe wykonali: Katarzyna Krzyżanowska – mezzosopran, Aleksander Kunach – tenor, Artur Janda – bas i Małgorzata Toczyska-Ludwig – sopran.

Nie jest żadną tajemnicą, że w dziejach muzyki nie ma drugiego takiego dzieła, które wzbudzałoby tyle emocji i kontrowersji, tyle zachwytów. Wspomnieć tu należy choćby tę opowieść o nieznanym posłańcu, który zamówił u Mozarta mszę żałobną, którą kompozytor tworzył w przeczuciu własnego zgonu. Pojawiły się osobiłe źródła,

np. sfingowany włoski list Mozarta do Lorenza da Ponte, w którym autor pisze o prześladowającym go obrazie nieznanego człowieka i o *Requiem* jako o własnym śpiewie żałobnym. Niewyjaśnione do końca okoliczności śmierci i gwałtowny przebieg choroby kompozytora legły u źródeł innej czarnej legendy – o otruciu Mozarta przez Salieriego.

Wszystko rozpoczęło się latem 1791 roku, kiedy to Franz Graf von Walsegg-Stuppach zamówił u Mozarta mszę żałobną za sumę 50 dukatów. Hrabia pragnął w sposób szczególny uczcić pamięć swej młodo zmarłej żony. Ze zrozumiałych względów zależało mu na anonimowości; nie zamówił *Requiem* osobiście. Skorzystał z pośrednictwa wiedeńskiego adwokata, i to on zapewne był owym tajemniczym posłańcem, który wypłacił Mozartowi 25 dukatów zaliczki.

Pracę nad *Requiem* rozpoczął kompozytor na początku października 1791 roku, przerwał ją, a później powrócił do kontynuacji w listopadzie. Miał na to zaledwie kilka dni, bowiem około 20 listopada rozpoczęła się gwałtownie śmiertelna choroba. Coraz bardziej wyczerpany, pracował dalej, nie wstając już praktycznie z łóżka.

Ze wspomnień Benedikta Schaka, przyjaciela domu Mozartów, dowiadujemy się, że w grudniu odbyła się śpiewana próba fragmentów dzieła. Podobno przy pierwszych taktach *Lacrimosa* Wolfgang Amadeusz Mozart wybuchnął płaczem, odłożył partyturę i jedenaście godzin później, około pierwszej w nocy, zmarł. *Requiem* pozostało rękopisem nieukończonym; oprócz oryginału partytury zachowały się szkice i „kartecz-

ki". Co pozostało? Dziś wiadomo, że całkowicie ukończony i zinstrumentowany przez Mozarta jest tylko jeden fragment całej Mszy – *Introitus Requiem aeternam* („Wieczny odpoczynek”). Część *Kyrie*, sekwencja *Dies irae* – bez *Lacrimosy* i *Offertorium Domine Jesu* mają 4 oryginalne głosy wokalne i basso continuo. Prócz tego istnieją szkice Mozarta z 16 taktami fugi *Amen* (zakończenie *Lacrimosy*), kilka taktów *Rex tremendae* („Królu groźny”) oraz 8 taktów *Lacrimosy* w oryginalnej partyturze kompozytora. Tu rękopis się urywa... Reszta stała się przedmiotem domysłów i mistyfikacji....

Instrumentalny wstęp to pieśń żałobna (grana przez bassethorny i fagoty); wtórują jej niskie i wysokie smyczki, które grają na zmianę tkające figury, obrazujące płacz. Spokojna żałoba zostaje nagle przzerwana przez głośnie wejście puzonów, trąbek i kotłów. Śmierć to nie tylko łagodny przyjaciel, lecz także krok, który zbliża do budzącego trwogę sądu.

Po *luceat eis* („a światłość wiekuista niechaj im świeci”) powszechne błaganie kończy się nutą pocieszenia: wszystko będzie dobrze, ponieważ istnieje litość. *Kyrie* narasta od bezosobowej modlitwy ku coraz bardziej osobistemu wołaniu, brzmiącemu jak „Panie, musisz zmiłować się nade mną!”. W sekwencji *Dies irae* odmalowuje bezlitosny obraz grozy

Sądu Ostatecznego. *Tuba mirum* („Trąba groźnym zabrzmie tonem”) opisuje przebudzenie zmarłych, którzy mają zostać osądzeni: nic nie ujdzie karze — po czym następuje pełne niepokoju pytanie: Cóż mam na to rzec ja, biedny człowiek? Albo porażające zestawienie mocarnego króla w *Rex tremendae* z własnym, małym „ja”: „Zbaw mnie, źródło łaski” prowadzi do wzruszającej i pełnej wiary modlitwy: „Zbawiłeś mnie przez swe cierpienie, Twój trud nie może okazać się daremny”. *Requiem* Mozarta to jedyny jego utwór z elementem autobiograficznym. Słysząc w nim głos samego kompozytora, modlącego się z największą żarliwością, ufne go jak chore dziecko, które spogląda na matkę i wtedy wszystkie jego lęki pierzchają.

Licznie zgromadzona publiczność owacją na stojąco podziękowała artystom za głębokie przeżycie i najwyższy kunszt.

UMOWY BILATERALNE – SOCRATES-ERASMUS

OSOBY DO KONTAKTU W UCZELNI PARTNERSKIEJ

Lp.	Nazwa uczelni partnerskiej	Kierunek, z którym Uniwersytet JK posiada podpisaną umowę	Kod	Strona internetowa uczelni partnerskiej	Osoba do kontaktu w uczelni partnerskiej tel., fax lub e-mail
1.	Uniwersytet Degli Studi Della Tuscia Viterbo/ Włochy	Biologia 2007/2013	13.1	www.unitus.it	Prof. Maurizio Petruccioli, Dipartimento di Agrobiologia e Agrochimica Tel. 0039 (0)761 357332, fax 0039 (0)761 357242, e-mail: petrucci@unitus.it
2.	University of Coimbra/ Portugalia	Fizyka 2007/2013	13.2	www.sri.uc.pt	1. Dra Filomena Marques de Carvahlo, SOCRATES Institutional Coordinator Tel. 00351 2398 52600, fax 00351 2398 52601, e-mail: fmc@ci.uc.pt 2. prof. Maria Isabel Lopes, Departamento de Fisica Tel. 00351 239 410657, fax 00351 239 822358, e-mail: Isabel@lipc.fis.uc.pt
3.	Uniwersytet w Żilinie/ Słowacja	Zarządzanie 2007/2010	04.9	www.utc.sk	Prof. ing. Marian Dzimko Tel. 00421 41 5135133, fax 00421 41 5135056, e-mail: dzimko@rekt.utc.sk doc. Ing. Stanislav Stofko, e-mail: Stanislav.Stofko@fsi.utc.sk
4.	Uniwersytet w Kassel/ Niemcy	Ekonomia Zarządzanie 2009/2010	014.3 04.9	www.uni-kassel.de	Prof. dr Gerd- Michael Hellstern, Departamental Coordinator e-mail: hellstern@wirtschaft.uni-kassel.de Birgit Felmeden, Nicole Züchner Akademisches Auslandsamt Tel. 0049 561 804 2103, fax 0049 561 804 3513, e-mail: erasmus@uni-kassel.de
5.	Uniwersytet Karola w Pradze/ Czechy	Pedagogika Muzyka 2007/2010	05.0 03.2	www.cuni.cz	Doc. PhDr. Stanislav Pechacek, Dept. of Musical Education e-mail: stanislav.pechacek@pedf.cuni.cz PhDr. Jiri Prokop, Ph.D., Dept. of Pedagogy, e-mail: prokopjura@volny.cz
6.	Fachhochschule Schmalkalden/ Niemcy	Informatyka 2006/2009	11.3	www.fh-schmalkalden.de	Joachim Bach, Akademisches Auslandsamt Tel. 0049 3683 688 1010, Fax 0049 3683 688 1999, e-mail: j.bach@fh-sm.de
7.	J.W. Goethe Uniwersytet we Frankfurcie n/M Niemcy	Fizyka 2009/2010	13.2	www.uni-frankfurt.de	Mrs Almuth Rhode, Akademisches Auslandsamt Tel. 0049 69 798 28156, fax 0049 69 798 23115 e-mail: a.rhode@em.uni-frankfurt.de Edda von Sommerfeld Tel. 0049 69 798 25080, fax 0049 69 798 23983 e-mail: Sommerfeld@em.uni-frankfurt.de
8.	Uniwersytet w Turku/ Finlandia	Biologia, biochemia 2006/2008	13.1	www.abo.fi	Harriet Klavus, International Office Tel. 00358 2 215 4510, fax 00358 2 215 3230, e-mail: harriet.klavus@abo.fi Jussi Meriluoto, Dept. of Biochemistry
9.	Hochschule Mittweida/ Niemcy	Ekonomia Fizyka 2007/2013	04.0 13.2	www.htwm.de	Saskia Langhammer, Akademisches Auslandsamt Tel. 0049 3727 581204, fax 0049 3727 581310, e-mail: langhamm@htwm.de Marion Dienerowitz, e-mail: dienerow@htwm.de
10.	Matej Bel Uniwersytet w Banskjej Bystrzycy/ Słowacja	Historia 2008/2013	08.3	www.fhv.umb.sk	Mgr Ingrid Balazova, Institutional SOCRATES/ Erasmus Coordinator, Faculty of Humanities Tel. 00421 48 4467414, fax 00421 48 4136153, e-mail: balazova@fhv.umb.sk
11.	Uniwersytet Duisburg Essen/ Niemcy	Biologia 2006/2010	13.1	www.uni-due.de	Ira Terwyen, Akademisches Auslandsamt Tel. 0049 201 1832032, fax 0049 201 2257, e-mail: ira.terwyen@uni-due.de
12.	Uniwersytet Daugavpils/Lotwa	Biologia 2007/2008	13.1	www.dau.lv	Sergejs Polanskis- Socrates/ Erasmus Institutional Coordinator e-mail: erasmus@dau.lv
13.	Uniwersytet w Bergen/ Norwegia	Fizyka 2005/2008	13.2	www.uib.no	Helge Bjorlo, Socrates/ Erasmus Institutional Coordinator e-mail: helge.bjorlo@ua.uib.no
14.	Uniwersytet w Bielefeld/ Niemcy	WPiA- Malarstwo , Muzyka 20008/2013	03.0	www.uni-bielefeld.de	Karin Krause e-mail: karin.kruse@uni-bielefeld.de Tel. 0049-521-1064087, Fax 0049-521-1066439
15.	Uniwersytet Wileński Filia Kowno	Filologia rosyjska 2007/2008	09.0	www.vu.lt	Oprof. Dr. Danute Balshaityte Tel. 00370 37 422 523, Fax: 00370 37 423 222, e-mail: danubals@takas.lt
16.	Uniwersytet Wileński / Litwa	Filologia polska 2008/20103	09.0	www.vu.lt	Milda Girdzijauskaitė Tel. 00370 5 268 7048, Fax 00370 5 268 7069, e-mail: milda.girdzijauskaitė@cr.vu.lt
17.	Uniwersytet w Goeteborgu / Niemcy	Matematyka 2007/2008	11.1	www.gu.se	Johan Ahlgren Tel. 0046 31 772 5371, Fax 0046 31 16 19 73 e-mail: johan.ahlgren@adm.gu.se, erasmus@gu.se
18.	Uniwersytet Wileński/ Litwa	Filologia rosyjska 2007/2008	09.0	www.vu.lt	Prof. dr hab. Eleonora Hassan Tel. 00370 5 2711112, Fax 00370 5 2687225, e-mail: eleonora.lassan@ff.vu.lt
19.	Hochschule Mittweida/ Niemcy	Filia UJK Ekonomia 2006/2007	04.0	www.htwm.de	Saskia Langhammer, Akademisches Auslandsamt Tel. 0049 3727 581204, fax 0049 3727 581310, e-mail: langhamm@htwm.de Marion Dienerowitz, e-mail: dienerow@htwm.de
20.	Odense Seminarium/Dania	Pedagogika, Filologia angielska, Filologia germańska 2007/2008	05.0 09.9	www.cvufyn.dk	Mr. Leif Tvilum Tel. 0045 6520 1926, Fax 0045 66 16 7069 , e-mail: letv@cvufyn.dk
21.	Uniwersytet w Vigo / Hiszpania	Filologia angielska 2007/2010	09.9	www.uvigo.es/relaciones/index.en.htm	Javier Perez-Guerra e-mail: jperez@uvigo.es
22.	Uniwersytet w Koloni/ Niemcy	Pedagogika 2006/2010	05.0	www.uni-koeln.de/	Christiane Biehl, M.A – Institutional Coordinator Email: c.biehl@verw.uni-koeln.de
23.	Uniwersytet w Usti nad Labem/ Czechy	Muzyka 2007/2011	03.2	http://en.ujep.cz/	Mgr Hana Tomkova- Erasmus Coordinator e-mail: tomkova@rek.ujep.cz
24.	Uniwersytet w Ruzemberoku / Słowacja	Pedagogika, Nauki medyczne 2007/2010	05.0	www.ku.sk/en/	PhDr. Dalibor Mikulas- Erasmus Institutional Coordinator e-mail: dalibor.mikulas@fphil.ku.sk
25.	Uniwersytet Dundee/ Wielka Brytania	Nauki przyrodnicze 2008/2013	13.0	www.abertay.ac.uk/	Ms Louise Irving – Institutional Erasmus Coordinator e-mail: L.Irving@abertay.ac.uk

Studencki plener plastyczny Święty Krzyż 2008

W drugiej dekadzie września na Świętym Krzyżu odbył się tygodniowy plener studentów Instytutu Sztuk Pięknych UJK, stanowiący powiązanie programu dydaktycznego, realizowanego w uczelnianych pracowniach plastycznych, z praktykowaniem sztuki na zewnątrz, w przestrzeni urbanistycznej i przyrodniczej. Kontakt z nowym otoczeniem i środowiskiem, odmiennymi od szkolnych źródłami inspiracji, to szansa na pojawienie się zaskakujących pomysłów, mogących owocować oryginalnymi, a przez to wartościowymi dziełami. Plener na Świętym Krzyżu był formą wyróżnienia za rzetelną i twórczą postawę.

Dzięki sponsorom: Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Świętokrzyskiego, Uniwersytetowi Humanistyczno-Przyrodniczemu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Kieleckiemu Festiwalowi Nauki oraz Uczelnianej Radzie Samorządu Studenckiego po raz pierwszy od wielu lat mogliśmy zaoferować studentom wyjątkowe warunki, stawiając też konkretne cele i wymagania. Liczyliśmy na intensywną pracę, na dzieła wolne od rutyny, unikające popularnych skojarzeń, bogate w wartości artystyczne i duchowe. Zachęcalismy młodych artystów do eksperymentowania i poszukiwania form i środków wyrazu wśród wielu konwencji stylowych od realizmu i iluzji do konkretnego – od obrazowania opartego na tradycyjnych zasadach poprzez działania unikające dosłowności, po kreacje antynarracyjne, wyczułone na kontakt z nadprzyrodzonym.

Mamy nadzieję, że plener na Świętym Krzyżu da początek cyklowi corocznych

spotkań plastycznych w tym wyjątkowym miejscu, o szczególnej randze w polskiej kulturze narodowej. Święty Krzyż ze swoją fascynującą i pełną tajemnic przeszłością, w której przez wieki pogańska obrzędowość mieszała się z chrześcijańską kulturą, sprawiając, że klasztor obrosł aurą legendy i cudu – jest źródłem niezwykle silnych impulsów twórczych i estetycznych wzruszeń. Inspirująca jest także przyroda świętokrzyskiej puszczy. Jej bogactwo i oryginalność z pewnością skłania do wnikliwych studiów opartych na rzetelnym warsztacie realisty, jak i wrażeniowej interpretacji. Dziesięcioosobowej grupie studentów towarzyszyli, służąc pomocą i radą, artyści-pedagodzy z ISP, w przyszłości dołączą także goście z innych ośrodków akademickich w kraju. To założenie podyktowane jest nie tylko potrzebą „odświeżania” lokalnej dydaktyki, dbałością o jej jakość i różnorodność, ale wypływa także z pobudek promocyjnych: podsyłania zainteresowań i fascynacji Świętym Krzyżem poza granicami regionu. Plener podsumuje wystawa, a każdego roku poszerzana o nowe dzieła ma szansę przerodzić się w wartościową kolekcję, która w wyjątkowy sposób – kolorem i kreską – przekazywać będzie treści i emocje umykające innym rodzajom dyskursu.

prof. Małgorzata Bielecka
Dyrektor Instytutu Sztuk Pięknych UJK

Szkoła Otwartego Umysłu

SKN „Tekst” wspólnie z Interdyscyplinarnym Seminarium im. Profesora Andrzeja Wiercińskiego w Instytucie Politologii zainicjowało Międzynarodowy Projekt Integracyjny dla Studentów i Doktorantów „SZKOŁA OTWARTEGO UMYSŁU”. W ramach tegoż projektu zostało przeprowadzone pierwsze seminarium naukowe „Mity i uprzedzenia etnokulturowe w nauce, edukacji i życiu społecznym”. Seminarium odbywało się w Kielcach, Chęcinach oraz Staszowie. W przedsięwzięciu udział wzięło ponad 30 studentów i doktorantów z różnych dziedzin humanistyki z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, a także z Uniwersytetu Narodowego w Kamieńcu Podolskim, Uniwersytetu Lwowskiego oraz z Uniwersytetu Humanistycznego Miasta Sewastopola (Ukraina). Projekt „SZKOŁA OTWARTEGO UMYSŁU” zdobył stały patronat Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. Przedsięwzięcie zostało szeroko nagłośnione w mediach regionalnych. Studenckie Koło Naukowe Rusycystów „TEKST” Instytutu Filologii Rosyjskiej Wydziału Humanistycznego (opiekun – prof. dr hab. Oleg Leszczak, przewodnicząca – Aleksandra Piotrowska), Ogólnowydziałowe Seminarium Interdyscyplinarne dla studentów i pracowników naukowych im. Profesora Andrzeja Wiercińskiego Wydziału Zarządzania i Administracji Uniwersytetu

Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach (przewodniczący – dr Ryszard Stefański) oraz Antykwariat Naukowy Andrzeja Metzgera w Kielcach.

Istota pomysłu – organizacja spotkań integracyjnych o charakterze naukopoznawczym młodzieży akademickiej z Polski i Ukrainy w celu opracowania formuły przyszłej współpracy w dziedzinie nauki i edukacji elit intelektualnych obu krajów. Spotkania powinny być organizowane dwa razy w roku (raz w Polsce i raz na Ukrainie). Spotkania mogą

mieć charakter seminariów i konferencji naukowych, warsztatów lub wypraw badawczych. Spotkania nie powinny być zbyt liczne (do 40 osób), żeby można było zapewnić wysoki stopień integracji. Językami spotkań są wyłącznie ojczyste języki uczestników. W ramach naukowych przedsięwzięć powinna być realizowana formuła referatów-dyskusji (na wystąpienia każdemu referentowi daje się 30-60 minut, natomiast dyskusja zaczyna się od pierwszej minuty wystąpienia).

dr hab. prof. UJK Oleg Leszczak

Współpraca polsko-ukraińska

Troje studentów – Anna Kołodzińska, Katarzyna Suliga oraz Michał Szybaro z Zakładu Technologii Chemicznej Instytutu Chemii (specjalność chemia techniczna) – rozpoczęło rok akademicki od stażu w Politechnice Charkowskiej. Na Ukrainę studenci z Kielc wyjechali pod opieką koordynatora programu prof. dr. hab. Wiktora Preżdo.

Specjalność chemia techniczna powstała w Instytucie Chemii przed czterema laty. To odpowiedź uczelni na zapotrzebowanie regionu świętokrzyskiego w kadrę do rozwoju gospodarki: Studenci UJK mają do wyboru technologie przeróbki węgla, technologie substancji zapachowych, technologie stosowane w ochronie środowiska, technologie cieczy specjalnych (chłodziwa, smary). Na podstawie zawartej z Politechniką Łódzką umowy o współpracy istnieje możliwość kontynuowania przez absolwentów tego kierunku studiów w Łodzi w celu uzyskania dyplomu magisterskiego. Politechnika Łódzka oferuje ponadto więcej atrakcyjnych specjalności. Natomiast najstarsza politechnika na Ukrainie (1885) – Politechnika Charkowska oferuje możliwość realizacji nowatorskich badań, pracy w doskonale wyposażonych laboratoriach i pracowniach.

Kieleckich studentów przyjął w Charko-

wie Generalny Konsul Rzeczypospolitej Polskiej Grzegorz Seraczyński, który opowiedział nie tylko o życiu Polaków we wschodniej Ukrainie i wizycie w Charkowie reżysera filmowego Andrzeja Wajdy, który zbierał materiały do swojego głośnego filmu „Katyń”, ale także o pobycie w Charkowskim Uniwersytecie grupy studentów z poznańskiego Uniwersytetu Adama Mickiewicza.

Kielczanie – poza zajęciami, wykładami i ćwiczeniami – realizowali też ciekawy program turystyczny. Chwilę zadumy i refleksji wywołała wizyta na terenie kompleksu, który upamiętnia zbrodnię popełnioną przez komunistów. W 1940 roku żołnierze oddziałów NKWD rozstrzelali w Charkowie prawie 5000 polskim oficerów. Miejsce kaźni upamiętnia dzisiaj monumentalny pomnik.

W trakcie spotkania z promotorami prof. A. Karateewym i prof. W. Awramenko omówione zostały wszystkie szczegóły dotyczące przygotowywanych przez studentów z Kielc prac magisterskich. W połowie września 2008 roku w ramach bilateralnej umowy o współpracy Politechniki Charkowskiej i Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Instytucie Chemii w Kielcach rozpoczęła naukę grupa studentów z Ukrainy.

prof. dr hab. Wiktor Preżdo

Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych

W gościnnych wnętrzach Pustelni Złotego Lasu w Rytwianach koło Staszowa wyznaczyli sobie kolejne robocze spotkanie rektorzy polskich uczelni pedagogicznych.

Konferencja obradowała pod przewodnictwem JM Rektora Akademii Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie prof. dr. hab. Michała Śliwy. W byłym klasztorze kamedułów dyskutowano przede wszystkim o najważniejszych problemach ekonomicznych, standardach kształcenia i polityce edukacyjnej państwa. Mówiono też o wynikach rekrutacji na studia w roku akademickim 2008/2009.

Obradom sesji plenarnej towarzyszyła wyprawa terenowa. Uczestnicy spotkania odwiedzili nie tylko zespół pałacowy Martina Popiela w Kurozwękach, ale także mieli okazję do krótkiego pobytu w murach średniowiecznego Szydłowa i wizyty w ruinach imponującego założenia manierystycznego z XIII wieku Krzyżtopór w Ujeździe pod Iwaniskami.

W konferencji w Rytwianach uczestniczyli:

- JM Rektor prof. dr. hab. Michał Śliwa i kanclerz Mirosław Oset z Akademii Pedagogicznej w Krakowie
- JM Rektor prof. dr. hab. Jan Łasz-

czyk i prorektor ds. dydaktyki i prof. dr. hab. Helena Ciążela z Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

- JM Rektor prof. dr. hab. Antoni Jówko i prorektor ds. dydaktyki i wychowania dr. Ryszard Droba z Akademii Podlaskiej w Siedlcach
- JM Rektor Prof. dr. hab. Zygmunt Bąk i prorektor ds. nauczania i wychowania prof. dr. hab. Eligiusz Małolepszy z Akademii Pedagogicznej im. Jana Długosza w Częstochowie
- JM Rektor prof. dr. hab. Roman Drozd i prorektor do spraw kształcenia i studentów prof. Joanna Bernagiewicz z Akademii Pomorskiej w Słupsku
- JM Rektor prof. dr. hab. Regina Renz, prorektor ds. ogólnych prof. dr. hab. Jacek Semaniak, prorektor ds. dydaktycznych i studenckich prof. Janusz Król, prorektor ds. współpracy z zagranicą prof. dr. hab. Wiesław Caban, prorektor do spraw filii w Piotrkowie Trybunalskim prof. dr. hab. Anna Grochulska z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Radę Główną Szkolnictwa Wyższego reprezentował prof. dr. hab. Wojciech Iwańczak.

Doktorat po raz ósmy

Wydział Zarządzania i Administracji jest kolejną w naszej uczelni jednostką, która posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora. Ósme uprawnienia do doktoryzowania Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów przyznała na kierunku politologia.

Oznacza to, że w ostatnich trzech latach uzyskaliśmy najwięcej uprawnień do doktoryzowania ze wszystkich polskich uczelni pedagogicznych. W tym okresie uzyskano bowiem aż pięć uprawnień. Wydział Matematyczno-Przyrodniczy uzyskał najpierw uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk fizycznych w dyscyplinie fizyka, w marcu 2007 do nadawania stopnia naukowego w zakresie biologii, w czerwcu 2007 uprawnienia nadawania stopnia naukowego doktora nauk o Ziemi w za-

kresie geografii. Natomiast od września 2007 uczelnia na Wydziale Pedagogicznym i Artystycznym posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuki piękne oraz od listopada 2007 na kierunku pedagogika.

W Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów w Warszawie złożone zostały wnioski o pozyskanie kolejnych uprawnień. Pozytywne rozpatrzenie dokumentów pozwoli na przekształcenie uczelni w klasyczny uniwersytet.

Sukces historyka z UJK

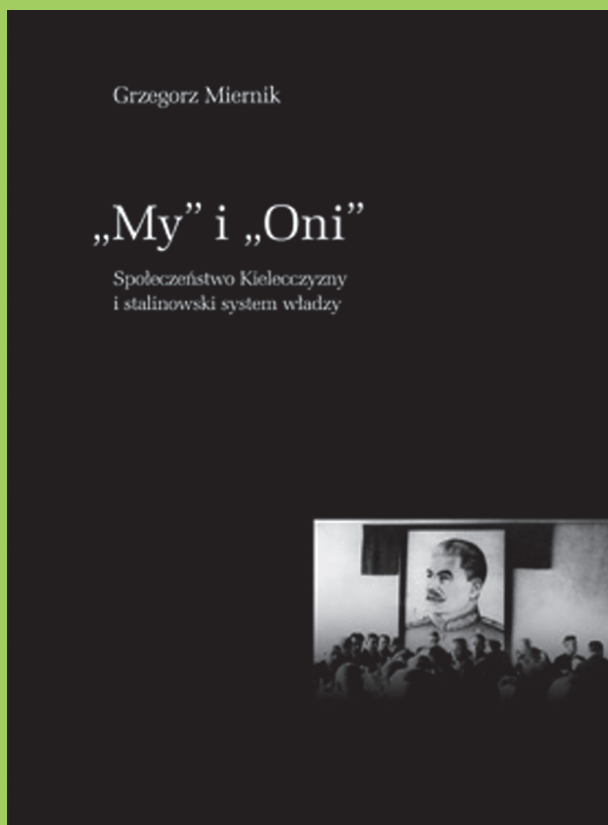
Książka dr. hab. Grzegorza Miernika »My« i »Oni«. Społeczeństwo Kielecczyzny i stalinowski system władzy" została wyróżniona prestiżową nagrodą

Klio w trakcie XVII Targów Książki Historycznej. Erygowana starannie przez uczelniane wydawnictwo książką jest rozprawą habilitacyjną Grzegorza Miernika.

Najlepsze książki wybierała specjalna, pracująca pod przewodnictwem profesora Tomasza Szaroty, komisja w której składzie uczestniczyli m.in.: profesoria Henryk Samsonowicz i Janusz Tazbir.

– To bardzo rzetelna praca z bogatą bazą źródłową. Autor monografii skupił się na historii społecznej, co niewątpliwie jest bardziej praco-chłonne niż np. historia wojskowości. Sięgnął po rzadko podejmowany temat, zastosował nowoczesną koncepcję – uzasadniał decyzję komisji prof. Szarota.

To kolejne już – tak ważne – wyróżnienie wydawnictwa uczelnianego.

Nowe nagrania

Nowe nagrania, jakie ukazały się w 2008, roku mają dla polskiej fonografii szczególne znaczenie. Są to dwie płyty – jedna, która została przygotowana i nagrana przez dr Monikę Kolasa-Hladíkovą, a druga przez profesora Wołodymyra Tureca – pracowników Instytutu Edukacji Muzycznej.

Na szczególne podkreślenie zasługuje nagranie 32 pieśni kompozytorów czeskich – Antonína Dvořáka, Leoša Janáčka i Bohuslava Martinů – w wykonaniu Moniki Kolasa-Hladíkovéj, które zostało wydane dzięki finansowemu wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego i Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach i przy współpracy Georgija Kurkova – pianisty ukraińskiego. Druga płyta – „Pieśni dla Ciebie” w wykonaniu Wołodymyra Tureca – zawiera 16 pieśni ukraińskich, trzy pieśni polskie oraz arię Skołuby z opery „Straszny dwór” Stanisława Moniuszki. Płyta ta została przygotowana i wydana w Kijowie.

Wsparcie ze strony Unii

Od samego początku wdrażania funduszy strukturalnych Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (jeszcze jako Akademia Świętokrzyska) aktywnie korzystał ze wsparcia finansowego Unii Europejskiej. Efektem była realizacja kilku znaczących przedsięwzięć badawczych w ramach ZPORR i SPO RZL oraz inwestycja w rozbudowę infrastruktury edukacyjnej – budynek „G” Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego.

Okres finansowania 2007-2013 stał się dla uczelni wyzwaniem i jeszcze większą szansą na podniesienie jakości świadczonych usług edukacyjnych, a sprawne wykorzystanie potencjalnych do pozyskania funduszy jawiło się jako kolejny krok w kierunku budowy uniwersytetu klasycznego. W celu sprawnej absorpcji i maksymalizowania efektów władze uczelni zdecydowały się na powołanie w strukturze uniwersytetu jednostki odpowiedzialnej za koordynację procesu pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych i wdrażania inicjatyw wewnętrznych – Biuro Programów Międzynarodowych. Jednocześnie postawiono na kadre.

Obecnie w biurze zatrudnionych jest 5 osób posiadających doświadczenie w materii funduszy strukturalnych, które owocuje coraz większym wachlarzem różnego rodzaju projektów realizowanych przez uniwersytet, zarówno w charakterze beneficjenta jak i partnera.

Największym sukcesem uczelni stała się obecność na indykatywnej liście Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej Projektu „Rozbudowa infrastruktury dydaktycznej Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach – II etap budowy Campusu Uczelnianego” planowanego do realizacji w ramach Osi Priorytetowej 1: „Nowoczesna gospodarka”, Działanie 1.1.: „Infrastruktura uczelni”. Projekt wpisany został na listę projektów kluczowych PO RPW.

Wartość projektu, zgodnie z podpisaną pre-umową wynosi 142 mln zł. Obejmuje rozbudowę i modernizację infrastruktury dydaktyczno-naukowej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, służącej kształceniu studentów i doktorantów, wzbogacaniu oferty kształ-

cenia ustawicznego oraz realizowaniu działalności naukowej. W ramach projektu realizowane będą zadania: rozbudowa i wyposażenie bazy laboratoryjnej Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, budowa Biblioteki Głównej, Uniwersyteckiego Centrum Danych, Centrum Języków Obcych oraz rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej. Zakupiona aparatura dydaktyczna umożliwi kształcenie studentów na wysokim poziomie merytorycznym. Pozwoli także w pełni wykorzystać doświadczenia kadry naukowej, co będzie skutkowało rozszerzeniem oferty edukacyjnej o nowe specjalności ważne w aspekcie innowacyjnym oraz kluczowe dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

Równie ważnym przedsięwzięciem stał się planowany do realizacji w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka projekt „Rozwój bazy badawczej specjalistycznych laboratoriów uczelni publicznych regionu świętokrzyskiego” realizowany wspólnie z Politechniką Świętokrzyską, w ramach Osi Priorytetowej 2: „Infrastruktura sfery B+R”, Działanie 2.2.: „Wsparcie tworzenia wspólnej infrastruktury badawczej jednostek naukowych”. Przedmiotem projektu jest wyposażenie w nowoczesną aparaturę naukowo-badawczą laboratoriów naukowych, których działalność ukierunkowana jest na prowadzenie nowoczesnych badań naukowych oraz badań istotnych dla rozwoju gospodarki narodowej.

Ponadto w ramach PO IG Uniwersytet uczestniczy jako partner w dwóch inicjatywach:

– Projekt „Zaawansowane molekularne urządzenia diagnostyczne-syntetyczne przeciwciała ze zdolnością rozpoznawania specyficznych białkowych markerów procesów nowo-

tworzenia” realizowany w szerokim partnerstwie z ogólnopolskimi jednostkami naukowo-badawczymi w ramach Osi Priorytetowej 1: „Badania i rozwój nowoczesnych technologii”, Działanie 1.3.: „Wsparcie projektów B+R na rzecz przedsiębiorców realizowanych przez jednostki naukowe”. Wartość projektu to około 26 mln zł. Przedsięwzięcie dotyczy projektowania, syntezy oraz konstrukcji mikro-urządzeń lub nanourządzeń i chipów molekularnych dla rozpoznawania markerów nowotworowych jelita grubego i tarczycy (traktowanych jako modelowe). Dla realizacji projektu stworzono konsorcjum 14 laboratoriów badawczych z różnych jednostek akademickich w Polsce.

– Projekt „Opracowanie technologii nowej generacji czujnika wodoru i jego związków do zastosowań w warunkach ponadnormatywnych” realizowany w ramach Osi Priorytetowej 1, Działanie 1.3, Poddziałanie 1.3.1. „Projekty rozwojowe”. Wartość projektu około 8,6 mln zł. Zadaniem Instytutu Matematyki UJK jest opracowanie matematycznych podstaw do działania przedmiotowego urządzenia.

Jako komplementarne działania dla rozbudowy Campusu Uniwersyteckiego w planach władz uczelni stało się również pozyskanie dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na następujące działania:

– Projekt „Budowa Uniwersyteckiego Centrum Edukacji Artystycznej jako części Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego przy ulicy Krakowskiej w Kielcach”. Aplikacja złożona z Działania 5.2 „Podniesienie jakości usług publicznych poprzez wspieranie placówek edukacyjnych i kulturalnych”. Przedmiotem projektu jest budowa i

wyposażenie obiektu edukacyjnego z przeznaczeniem na Uniwersyteckie Centrum Edukacji Artystycznej o powierzchni użytkowej ok. 1116,64 m². Realizacja projektu służyć będzie kształceniu studentów w publicznym systemie oświaty, z wykluczeniem komercyjnie prowadzonych przez uczelnię szkoleń, kursów i innej dodatkowej działalności gospodarczej. Wartość projektu to 10,8 mln zł. Na chwilę obecną projekt znajduje się na liście rezerwowej i czeka na możliwość dofinansowania przez Zarząd Województwa.

– Projekt „Centrum Przedsiębiorczości i Biznesu”. Aplikacja planowana do złożenia w ramach Działania 2.1 „Rozwój innowacji oraz wspieranie działalności dydaktycznej i badawczej szkół wyższych oraz placówek sektora „badania i rozwój”. Przedmiotem inwestycji jest budowa i wyposażenie obiektu edukacyjnego o łącznej powierzchni 3500 m². Celem głównym projektu jest stworzenie warunków do rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz powiązań między sektorem B+R a gospodarką. Wartość projektu szacowana na około 18 mln zł. Na chwilę obecną Instytucja Zarządzająca RPO WŚ jeszcze nie ogłosiła konkursu na dany typ wsparcia.

Jakkolwiek inwestycje w infrastrukturę uczelni stanowią podłoże dla rozwoju bazy uniwersytetu, tak również ważne wydaje się wpieranie inicjatyw z tej bazy korzystających. Dlatego kolejnym polem aplikowania o środki europejskie stał się Program Operacyjny Kapitał Ludzki wspierający realizację projektów „miękkich”.

Pierwszym przedsięwzięciem, które zafunkcjonowało w uczelni był Projekt „Mapa lokalnego rynku pracy”, realizowany przez Instytut Ekonomii i Administracji w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy z Skarżysku-Kamiennej, w ramach Priorytetu VI Poddziałanie 6.1.2. Badanie miało na celu określenie współczesnych trendów na rynku pracy w województwie świętokrzyskim na przykładzie powiatu o największym bezrobociu w regionie. Projekt skupiał się na wypracowaniu metody przeciwdziałania bezrobociu i wykluczeniu społecznemu poprzez przebadanie osób

bezrobotnych oraz przedsiębiorców oraz zderzeniu wizji funkcjonowania na rynku pracy obu tych grup społecznych. Powstały w wyniku badań raport ma być skutecznie wdrażany w celu poprawy sytuacji ekonomiczno-społecznej województwa.

Kolejną inicjatywą wpierającą ważny element powiązania nauki z gospodarką jest Projekt „Nauka dla biznesu – uniwersytet inkubatorem komercjalizacji badań naukowych”. Realizowany wspólnie z Kieleckim Inkubatorem Technologicznym w ramach Działania 4.2 „Rozwój kwalifikacji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym” (wartość projektu ok. 700 tys). Głównym celem projektu jest wykorzystanie potencjału badawczo-rozwojowego województwa świętokrzyskiego dla wzrostu konkurencyjności gospodarki na poziomie regionalnym oraz krajowym poprzez podniesienie świadomości pracowników sektora B+R w zakresie komercjalizacji badań naukowych, transferu technologii oraz znaczenia ochrony własności intelektualnej i przemysłowej.

Uniwersytet Jana Kochanowskiego chętnie występuje również w ważnych inicjtywach w ramach PO KL w charakterze partnera. Przykładem jest Projekt „FENIKS – długofalowy program odbudowy, popularyzacji i wspomagania fizyki w szkołach w celu rozwijania podstawowych kompetencji naukowo-technicznych, matematycznych i informatycznych uczniów”. Realizowany wspólnie z Uniwersyteciem Jagiellońskim i Uniwersytetem Rzeszowskim w ramach Poddziałania 3.4.4 „Ponadregionalne programy rozwijania umiejętności uczniów w zakresie kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych, technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), języków obcych, przedsiębiorczości”. Wartość projektu wynosi ok. 16 mln zł. Jest to projekt kompleksowy, gdzie wszystkie zadania zostały dobrane pod kątem najbardziej istotnych potrzeb beneficjentów w konfrontacji z potrzebami edukacyjnymi regionu i kraju. Celem projektu jest podniesienie jakości kształcenia, jak i lepszego dostosowania programów kształcenia do potrzeb rynku pracy

poprzez nabycie przez beneficjentów kompetencji kluczowych z fizyki.

W chwili obecnej rusza także Projekt „BiznesStarter – I edycja konkursu na najlepszy biznesplan”. Realizowany w partnerstwie z Kieleckim Inkubatorem Technologicznym z Działania 6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”. Jest to kompleksowy program rozwijania postaw przedsiębiorczych wśród studentów z możliwością otrzymania przez zainteresowanych dotacji w wysokości 40 tys. zł. Program przewiduje także świadczenie doradztwa (przed i po założeniu biznesu) i wypłat dotacji pomostowych (przez okres od 6 do 12 miesięcy po założeniu firmy).

Ponadto uczelnia czeka na rozstrzygnięcie innych konkursów, na które złożyła swoje aplikacje. Do aplikacji, które oczekują na wynik oceny merytorycznej, należą m.in.:

– Projekt „Astronom – w poszukiwaniu gwiazd przedsiębiorczości akademickiej”. Planowany do realizacji w partnerstwie z Kieleckim Inkubatorem Technologicznym z Poddziałania 8.2.1 „Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw”. Projekt ma na celu rozpowszechnienie najłatwiejszej formy zakładania działalności gospodarczej, jakim jest Przedsiębiorczość Akademicka.

– Projekt „Nauczyciel XXI wieku” planowany z Działania 9.4 „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”. Celem projektu jest przeprowadzenie 6 studiów podyplomowych oraz 5 kursów udoskonalających zgodnych z regionalną polityką edukacyjną. Przedsięwzięcie to przyczyni się do umożliwienia regionalnym instytucjom edukacyjnym kreowania własnej polityki kształcenia i doskonalenia kadr systemu oświaty w kontekście uwarunkowań regionalnych oraz zmieniającej się sytuacji demograficznej.

Przedstawiony wachlarz Projektów realizowanych i planowanych do realizacji przez UJK stanowi katalog realizowanych inicjatyw, który będzie się powiększał. Uczelnia zamierza aplikować o inne środki, jeżeli tylko zajdzie taka potrzeba.

IX KIELECKI FESTIWAL NAUKI

IX Kielecki Festiwal Nauki, organizowany przez Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach, służył przybliżeniu dorobku naukowego regionu społeczności lokalnej. Łącznie w dniach 15-30 września 2008 roku odbyło się ponad 290 prezentacji festiwalowych, zarówno w Kielcach, jak i innych większych ośrodkach regionu: Busku-Zdroju, Sandomierzu, Chęcinach, Pińczowie, Sędziszowie, Zagłębiu. Corocznie zwiększa się liczba pozakieleckich placówek aktywnie włączających się w działania festiwalowe. W 2008 roku wydarzenia festiwalowe obejrzało blisko 30 tys. widzów.

Celem festiwalu była promocja nauki dla szerokiego kręgu odbiorców, wszystkich mieszkańców województwa świętokrzyskiego. Prezentacje festiwalowe odbywały się przez 14 dni i miały charakter imprez otwartych organizowanych zarówno w salach wykładowych jak i na wolnym powietrzu. W czasie festiwalu można było zobaczyć prace naukowców i nauczycieli niejako „od kuchni”, także zamknięte zazwyczaj laboratoria naukowe zostały udostępnione dla widzów. W czasie trwania festiwalu społeczeństwo województwa świętokrzyskiego miało szansę wzięcia udziału w szeregu imprez naukowych i kulturalno-oświatowych regionu. Tematyka imprez była przeróżna; poczynając od nauk humanistycznych poprzez matematyczno-przyrodnicze, medyczne, psychologiczno-pedagogiczne, ekonomiczne, językoznawstwo, socjologię, a na dziedzinach artystycznych kończąc.

Zaangażowanie młodzieży w wydarzenia festiwalowe było jednym z podstawowych celów festiwalu. Młodzież aktywnie włączyła się w prace festiwalowe: przygotowywała prezentacje i dystrybuowała materiały promocyjne, stanowiła znaczne grono widzów. W tym roku na szczególną uwagę zasługują dwie przygotowane przez młodzież prezentacje: piknik edukacyjno-historyczny „Wikingowie i Celtowie” oraz gala „Kultura-Sztuka-Sport”. Około 60% wszystkich odwiedzających prezentacje stanowili uczniowie świętokrzyskich szkół.

Coraz efektywniej imprezy festiwalowe docierają do masowego odbiorcy. W 2008 roku kilka imprez odbyło się w centrum Kielc – na placu Artystów. Taki dobór miejsca prezentacji pozwala przybliżać idee festiwalu szerokiemu gronu mieszkańców.

Ponadto, jak co roku, dużą popularnością cieszyły się wycieczki i pikniki. Przykładem udanej imprezy plenerowej – umiejętnie godzącej oczekiwania różnych grup widzów – były wycieczka „Szlakiem zamków i pałaców”, wycieczka po Sandomierzu i okolicach, gra terenowa „W krainie legend Świętokrzyskich” oraz gala „Kultura-Sztuka-Sport”.

Festiwal integruje różne środowiska naukowe i twórców. W przygotowanie prezentacji festiwalowych zaangażowały się wyższe uczelnie, szkoły gimnazjalne, licea, muzea, fundacje, organizacje pozarządowe, szpitale. Wzrosła liczba stałych prezydentów, którzy z roku na

rok rozszerzają zakres prezentacji oraz uatrakcyjniamy ich formę. Przykładem imprez, które na stałe wpisały się do kalendarza, są prezentacje w Busku-Zdroju, w VII LO w Kielcach, pikniki poświęcone historii Wikingów i Celtów, wycieczki geologiczne organizowane przez Geopark Kielce czy prezentacje w Muzeum Narodowym.

Festiwal stanowił formę zacieśniania więzi pomiędzy środowiskiem naukowym a środowiskiem biznesu. Przychylność sponsorów lokalnych pozwoliła na zrealizowanie w szerszym zakresie prezentacji festiwalowych. Pozytywnym zjawiskiem jest nawiązanie z częścią sponsorów stałej współpracy w formie pomocy zarówno rzeczowej, organizacyjnej jak i finansowej. Cieszy fakt, że firmy i instytucje regionu świętokrzyskiego chcą wiązać swój wizerunek ze wspomaganiem imprez naukowych. Przykładem może być współpraca z Urzędem Wojewódzkim i Marszałkowskim w Kielcach, Grupą Agencji Ochrony „Justus” czy Urzędem Gminy i Miasta w Sędziszowie.

Organizacja Festiwalu Nauki była możliwa głównie dzięki dofinansowaniu otrzymanemu z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego ze środków na działalność wspomagającą badania. Zacieśnianie współpracy z mediami pozwala na szerszą promocję wydarzeń festiwalowych wśród mieszkańców regionu. W 2008 patronat medialny objęła lokalna rozgłośnia radiowa Polskie Radio Kielce SA, Radio Planeta, Telewizja Polska SA Oddział w Kielcach oraz „Gazeta Wyborcza” i dziennik „Echo Dnia”.

Wydawnictwo pofestiwalowe jest trwałym śladem wydarzeń festiwalowych, formą promocji idei festiwalu wśród mieszkańców, prezydentów oraz sponsorów.

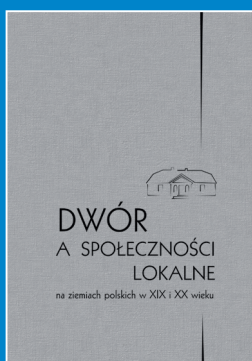
W 2008 roku ukazała się książka „VIII Kielecki Festiwal Nauki. Prezentacje festiwalowe”. W 2009 roku zaplanowano wydanie książki pofestiwalowej zawierającej opis prezentacji IX KFN. Wstęp na wszystkie prezentacje był bezpłatny.

dyrektor
IX Kieleckiego Festiwalu Nauki
mgr Agnieszka Predygiel

Nowości Wydawnictwa Uczelnianego

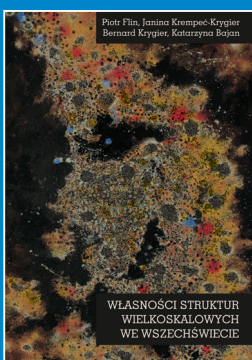
Wiesław Caban, Mieczysław B. Markowski, Marek Przeniosło (red.), Dwór a społeczność lokalne na ziemiach polskich w XIX i XX wieku, 2008, 389 s., format B5, ISBN 978-83-7133-372-9, cena 40,00 zł

Regina Renz, Kobieta w społeczeństwie międzywojennej Kielecczyny. Dom – praca – aktywność społeczna, 2008, 220 s., format B5, ISBN 978-83-7133-383-5, cena 30,00 zł

Wanda Dróżka, Generacja wielkiej zmiany. Studium autobiografii średniego pokolenia nauczycieli polskich 2004, 2008, 376 s., format B5, ISBN 978-83-7133-387-3, cena 45,00 zł

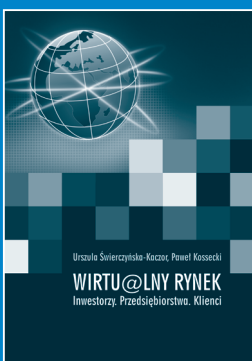
Piotr Flin, Janina Krempeć-Krygier, Bernard Krygier, Katarzyna Bajan, Własności struktur wielkoskalowych we wszechświecie, 2008, 306 s., format B5, ISBN 978-83-7133-380-4, cena 30,00 zł

Mariola Wojciechowska, Wartości młodszego i starszego pokolenia Polaków w okresie transformacji ustrojowej, 2008, 332 s., format B5, ISBN 978-83-7133-386-6, cena 33,00 zł

Irena Chyla-Szypułowa, Kompedium edukacji muzycznej, 2008, 168 s., format A5, ISBN 978-83-7133-391-0, cena 19,00 zł

Urszula Świerczyńska-Kaczor, Paweł Kossecki, Wirtualny rynek. Inwestorzy. Przedsiębiorstwa. Klienci, 2008, 180 s., format B5, ISBN 978-83-7133-379-8, cena 22,00 zł

Edyta Suliga, Zróżnicowanie rozwoju fizycznego oraz sposobu żywienia dzieci i młodzieży w środowisku miejskim i wiejskim Kielecczyny w latach 2002–2005, 2008, 288 s., format B5, ISBN 978-83-7133-377-4, cena 32,00 zł

Lucyna Wiśniewska-Rutkowska, Między przeszłością a teraźniejszością. Studia z pogranicza filozofii, polityki i sztuki, 2008, 228 s., format A5, ISBN 978-83-7133-359-0, cena 25,00 zł

Adresy punktów w Kielcach, w których można nabyć książki i skrypty Wydawnictwa Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego

- „Księgarnia Edukacyjna”,
ul. Głowackiego 9
- Centrum Książki
„Wiedza”,
ul. Paderewskiego 19/25
- Antykwariat Naukowy
Andrzeja Metzgera,
ul. Sienkiewicza 13

- Kiosk w budynku Wydziału
Pedagogicznego i Nauk o Zdrowiu,
ul. Krakowska 11
- Tadeusz Kotras, ul. Świętokrzyska 21
- „Jeremiasz” Sławomir Cedro, Tomasz
Krzysztofik, ul. Konopnickiej 5

Publikacje można zamawiać

- listownie:
Wydawnictwo UJK
ul. Żeromskiego 5, 25-369 Kielce
- telefonicznie: (0-41) 349-72-65,
tel./fax (0-41) 349-72-69
- pocztą elektroniczną
wyd@ujk.kielce.pl